

Cena Kurjera:

W Warszawie: podana jest w nagłówku numeru wieczornego.

Na prowincji i w Cesarstwie: opłata za przesyłkę i koszt ekspedycji: rocznie rs. 3, półrocznie rs. 1 kop. 50, kwartalnie kop. 75, miesięcznie kop. 25. Oddzielna przedpłata na jedno tylko wydanie Kurjera przyjmowaną być nie może.

Numer pojedynczy wieczorny kop. 5, poranny w dniu powszednim k. 3, w niedziele i święta k. 5.

Dziś: Filipa Benicjusza W.
Niedziela: Bartłomieja Apostoła.
Poniedziałek: Ludwika Króla.
Wtorek: Zefiryna Papieża Męcz.

KURJER WARSZAWSKI.

Wychodzi i rozsyła się dwa razy dziennie na Warszawę i na prowincję. W niedziele i święta uroczyste wychodzi tylko rano, w poniedziałki i dni poświęcone tylko wieczorem.

ROK SZEŚĆDZIESIĄTY CZWARTY.

Ogłoszenia i prenumerate przyjął kantor Kurjera Warszawskiego codziennie od godziny 9-ej rano do 8-ej wieczorem, w niedziele i święta od godz. 10-tej rano do 1-ej w południe.

Wschód księżyca o godzinie 8 minut 1 r.
Zachód 7 58 w.
Wysokość wody na rzece Wiśle pod Warszawą stóp 2 cali 3.

Wschód słońca o godzinie 4 minut 53.
Zachód 7 11.
Długość dnia godzin 14 minut 18.
Ubyło 2 25.

Cena ogłoszeń:

Reklamy: za jeden wiersz pierwszy raz 25 kop., każdy następny raz 20 kop.

Nekrologia: za jeden wiersz 15 kop.

Zwyczajne i małe ogłoszenia w numerach porannych, z wyjątkiem niedzielnych i świątecznych, zamieszczane nie będą.

Ogłoszenia do Kurjera przyjmuje także Biuro Ogłoszeń Rajchmana i Frendlera, ulica Senatorska nr 18.

Sroda: Przeniesienie s. Kazimierza.
Czwartek: Augustyna Biskupa.
Piątek: Ściebie s. Jana Chrzeciela.
Sobota: Róży Limanowskiej i Feliksa.

Numer niniejszy wyszedł z druku o godzinie 6-ej rano.

KALENDARZ.

Widowiska: Teatr letni (w ogrodzie saskim): „Jawnuta” i „Inżynierowie jada”; — Teatr nowy (przy ulicy Królewskiej): „Zemsta pana Martin” (pierwszy raz) i „Nie bez przyczyny”. (Godzina 8 wieczorem.)

WIADOMOSCI BIEŻĄCE.

— Dowiadujemy się, iż przepisy o uwalnianiu rekonwalescentów z oddziału psychiatrycznego szpitala ujazdowskiego, ze względu na bezpieczeństwo i spokój publiczny, mają być znacznie obojętne.

— W tych dniach zatwierdzoną została normalna dyslokacja kwaterunkowa wojska okręgu warszawskiego, tj. rozstrzygnięty został wybór punktów, w których mają być budowane stopniowo, w miarę funduszy, koszary dla armii; dyslokacja wojska, które skutkiem tego zmieni obecne swoje kwatery, nastąpi nie od razu, lecz w miarę wykończania nowych pomieszczeń i w miarę upływu kontraktów na lokale stare.

— P. oberpolicmajster czyni starania o podniesienie etatów niektórych urzędników swojej kancelarii, oraz agentów wydziału śledczego.

— Wskutek następujących zmian w biurze zarządu p. oberpolicmajstra m. Warszawy, cenzura policyjna powierzona została p. Klimowiczowi, pomocnikowi dyrektora kancelarii.

— Naczelnik wydziału śledczego policji warszawskiej, p. Lisocki, po dwumiesięcznej nieobecności, powrócił do Warszawy, pełniący zaś w ciągu tego czasu obowiązki naczelnika, Kulniew, obejmuje stanowisko komisarza cyrkułu zamkowego.

— Po ukończeniu robót około naprawy chodników drewnianych z obu stron mostu przystąpiono obecnie do naprawy żelaznego bruku.

— Roboty około powiększenia liczby latarni gazowych na ulicy Kotzebuego są już prawie ukończone.

— Gmach szpitalny na Pradze jest obecnie na zewnątrz restaurowany.

— Warsz. Dniew. podaje następujące informacje o wakacjach w gimnazjach męskich i żeńskich w Królestwie Polskim. W gimnazjum V-em męskim w Warszawie są wakacje tylko do klasy wstępnej, w gimnazjum VI-em męskim tylko do wstępnej i 4-ej, w gimnazjum III-em żeńskim tylko do wstępnej i piątej, w gimnazjum realnem w Łowiczu niema miejsca w klasach 3-ej i 4-ej, w gimnazjum żeńskim w Siedlcach niema wakansów w klasie 2-ej, w szkole wyższej rzemieślniczej w Łodzi niema miejsca w klasie 2-ej, w gimnazjum męskim w Piotrkowie brak miejsca w klasach 1-ej, 2-ej, 3-ej i 4-ej, w gimnazjum realnem w Warszawie brak miejsca w klasach 1-ej i 5-ej.

— Delegacja rzemieślnicza, utworzona w sekcji czwartej Towarzystwa popierania przemysłu i handlu, zebrawszy materiały do kwestionariusza w sprawie rzemiosł, przystąpiła obecnie do ich roztrząśnienia i opracowania na ich podstawie reformy stosunków rzemieślniczych.

— War. Dniew. pisze co następuje: „W czwartek d. 21-go b. m., część robotników w fabryce żyrdowskiej zaprzestawszy roboty, usiłowała wpływać swoim na resztę ludności robotniczej wywołać ogólne bezrobocie; dzięki jednak przedsięwziętym przez policję środkom i przy pomocy straży ogniowej fabrycznej, złożonej z robotników fabryki, zdołano zabezpieczyć spokojną ludność robotniczą od wpływu sztrejkujących. W ten sposób poruszenie robotników pod wieczór ustało i dnia następnego 22-go b. m. wszyscy udali się spokojnie do zajęć swoich codziennych.”

— Bawi obecnie w Warszawie Maurycy Karasowski, kamerdyner dworu saskiego, zasłużony biograf Szopena i łaskawy nasz korespondent.

— Willa Kraszewskiego.
W N. fr. Presse znajdujemy następujące ogłoszenie:

„Realność należąca do dra Józefa Ignacego Kraszewskiego na Nordstrasse nr 31, w Dreźnie, mająca wjazd także od Jägerstrasse, jest za pośrednictwem niżej podpisanego pod korzystnymi warunkami do sprzedania.

„Posiadłość ta łączy w sobie warunki wygodnego miejskiego mieszkania i spokojnego wiejskiego ustronia.

„Położona tuż obok słynnego ze świeżości powie-

rza lasku drezdeńskiego, posiada wspaniały widok na rozległą dolinę Elby.

„Dom mieszkalny, złożony z parteru lub dwóch pięter, jest bardzo ładnie urządzone i otoczony obszernym, cieniastym parkiem, z którego bez uszkodzenia posiadłości może być wydzielony plac pod budowę.

„Mającym chęć kupna udziela ustnie lub piśmiennie bliższych wyjaśnień adwokat Teodor Fasoldt, Johannesplatz nr 2 w Dreźnie.”

— Informacje pocztowe.

Wielką rzeczywistą przysługę oddał publiczności korespondującą, oraz wysyłającą posyłki lub listy pieniężne, zarządzający pocztami w gubernji warszawskiej, p. Polidorow, przez wydanie dziełka p. n. „Książka informacyjna pocztowa dla użytku publiczności”.

Dziełko to wydane w języku urzędowym, oraz oddzielnie w przekładzie polskim p. M. Stodółkiewicza obejmuje wszelkie wskazówki, jakich publiczność w stosunkach z biurami pocztowymi potrzebować może, opracowane starannie i systematycznie, na podstawie obowiązujących w obecnej chwili przepisów i rozporządzeń pocztowych.

Oprócz przepisów ogólnych podane są w osobnych rozdziałach przepisy szczegółowe o korespondencji prywatnej i rekomendowanej, o kartach pocztowych, o przesyłkach pod opaskami druków, akt i próbek towarów, o przesyłkach wartościowych i bez wartości, o listach pieniężnych i wartościowych, o przesyłanych pocztą deklaracjach na licytacje skarbowe, o korespondencji urzędowej, o przesyłce gazet, korespondencji zagranicznej wszelkiego rodzaju, o odbiorze korespondencji, o korespondencji sztafetowej i lokalnej, wreszcie dodane są tablice opłat i wzory podań.

Wszystkich tych informacji ze stratą czasu i utrudnieniem interesanci zasięgać dotychczas musieli od urzędników, zbyt wiele mających zajęć, ażeby mieli czas na udzielanie w każdym wypadku szczegółowych objaśnień.

Cena wydawnictwa zaleca się też pozysknością.

— Egzamina.

W przyszły poniedziałek rozpoczynają się już egzamina wstępne w szkole handlowej warszawskiej.

Kandydatów zapisało się stukilkudziesięciu, z których większość ukończyła po sześć, a nawet po ośm klas gimnazjalnych.

31)

PANNA CHORAŻANKA.

POWIEŚĆ Z CZASÓW SASKICH

przez

Waleriego Przyborowskiego

(Dalszy ciąg)

W rzeczy samej, jak się domyślił Zaprzaniec, byli to Gogolewski i Rzeszotarski, w towarzystwie trzech zbrojnych hajduków.

— Co to jest panie komendancie? — pytał Bębnowski — czemu waszmość nie puszczasz tych kawalerów?...

— Bębnowski! — wołał Gogolewski — każe nas puścić, bo ważne i niezmiennie pilne wieziemy ci nowiny. Ani chwili czasu nie mamy do stracenia.

— Panie komendancie — mówił Bębnowski — każ otworzyć bramę. Ja biorę to na siebie, że wuj opat nie będzie się o to gniewał.

— Ha! święta ziemi!... jeżeli waść to bierzesz na siebie, to dobrze. Żeby tu zaraz trupem padł, ja nie jestem człek uparty. No, wjeżdżajcie waszmość panowie...

Gołabek, który także przyleciał z kwatery komendanta, zoczywszy Gogolewskiego i Rzeszotarskiego, zdziwił się wielce i gadał:

— Cóż to, mosanie, czyście przyjechali kończyć z nami pojedynek?

— Będiesz tu waść miał pojedynek, ale krwawsy i nie z nami — odrzekł Rzeszotarski.

Bębnowski poprowadził obu kawalerów do swej izdebki, gdzie poszedł także Gołabek. Tu, zapaliwszy światło, usiedli i Gogolewski tak poczęł opowiadać.

— Trzeba waszmość panom wiedzieć, że nazajutrz po waszym wyjeździe z Secymina, świtanie samym zjawił się tam pan chorąży Śląski, na czele trzydziestu żołnierzy i z piętnastu rozmaitej szlachty. Natrafił na koniec na wasz ślad i ścigał was za wszelką cenę. Wojski Czarniecki stanął im szczerem i choć nie zaprzeczał, żeście u niego byli i dzień cały spędzili, wszelako powiedzieć nie chciał dokądście pojechali. Groził nawet chorążemu, że go pozowie o najście na dom szlachecki. Chorąży jednak nie w ciemię bity. Kiedy się nie mógł nie dowiedzieć ani od Czarnieckiego, ani od nas, poczęł ludzi pytać po miasteczku i w końcu dowiedział się, w którą stronę pojechaliście. I tak szedł dalej, ciągle waszymi śladami. Tu was widziano przejeżdżających, we Włoszczowie kupowaliście rozmaite rzeczy, owdzie popasaliście, tam nocleg przepędziliście i tak dalej. Człek śladów swoich nie ukryje na ziemi, bo nie jest ptakiem, ani rybą. Otóż my, to jest ja i Rzeszotarski, widząc co się święci, puściliśmy się naprzód i prześcignawszy Śląskiego, który zresztą o tem nie wie, przybiegliśmy dać wam znać o wszystkim. Wczoraj wieczorem

orszak Śląskiego popasał w Skotnikach, lada więc chwila może być tutaj. Radcież teraz, co macie robić w tak nieoczekiwanym momencie.

— Cóż tu radzić! — porwał się ze stolka Bębnowski, i poczęł chodzić po izbie ciasnej wielkimi krokami — wziąć się przecie Śląskiemu nie dam, to pewna.

— A cóż wy radzicie nam czynić? — spytał Zaprzaniec, zwracając się do dwóch kawalerów.

— Hm! — rzekł Gogolewski — trudna to rada. Ale gdybym ja był na waszmości panów miejscu, to nie tracąc czasu ani chwili, siadłbym na konia, i pognął do Warszawy. My was z naszymi hajdukami odprowadzimy.

— A potem co? — spytał Bębnowski. — Chorąży ruszy za nami także do Warszawy, a że ma tam koligacje i stosunki większe, jak my tu wszyscy do kupy zbici, każe mię schwycić i leć udną jak psu. Nie! ja tam do Warszawy nie pojadę!...

— Nie tak to łatwo, panie Bębnowski, schwycić kogo w Warszawie — odparł Gogolewski. — Najprzód Warszawa, to nie Secymin, ani Sulejów. Miasto jest wielkie i mnóstwo ludzi tam mieszka. Jak się kto chce ukryć, to się ukryje lepiej, niż w puszczy świętokrzyskiej, zwłaszcza teraz, przy ogromnym zjeździe szlachty na sejm. A zresztą ma pan Śląski swoje koligacje i swoje znajomości, mamy i my też z Rzeszotarskim, którymi chętnie waszmości panom gotowi jesteśmy służyć.

— Dziękuję ci serdecznie, mój Gogolewski! —

Utrudniony wstęp do wyższych zakładów specjalnych naukowych skłania znacznie większą ilość młodzieży do szukania chleba w zawodzie handlowym.

== Organiści ogrodnikami.

Powtórzyliśmy w swoim czasie rzucaną w *Ogrodniku polskim* myśl podniesienia ogrodnictwa w kraju naszym przez odpowiednie ukształcenie organistów i włączenie ogrodnictwa do liczby przedmiotów wykładanych w seminarjach, ażeby proboszcze nabraли w sztuce ogrodniczej zamiłowania i mogli organistów do uprawiania jej zachęcać, dając im potrzebne wskazówki.

Obecnie *Ogrodnik polski* powraca znowu do tej myśli w krótkim artykule piora ks. J. K., który podaje radę, ażeby kierownicy szkoły ogrodniczej warszawskiej przy ogrodzie pomologicznym, zachęcali uczniów kończących naukę i praktykę do zakładania ogrodów na własną rękę tam przedewszystkiem gdzie są seminarja.

Wówczas władze duchowne mając pod ręką zdolnych ogrodników i ich ogrody wzorowo prowadzone, nie omieszkają skorzystać ze sposobności i wykłady ogrodnictwa dla alumnów tymże ogrodnikom powierzą, a przy kursach praktycznych dla alumnów, łatwiej się okaże kształcenie w ogrodnictwie organistów.

Na tej drodze, jak się zdaje, projekt wykształcenia organistów w sztuce ogrodniczej dalby się najłatwiej urzeczywistnić.

Ze duchowieństwo nasze chętnie i z upodobaniem ogrodnictwem się zajmuje, na to ks. J. K., przytacza liczne dowody, wymieniając jako zamiłowanych ogrodników, ze swojej tylko okolicy, sędziwych proboszczów jubilatów, zmarłych niedawno ks. ks. Sieczkowskiego z Dąbrowy i Ostrzykowskiego z Brańszczyka, tudzież żyjących Andruszkiewicza z Łomży, Grodzkiego z Garwolina i Skowrońskiego z Czerwina, z młodszych zaś proboszczów Grabowskiego z Pułtuska, Piekarskiego z Zuzeli, Jarnutowskiego z Ostrowa, Szmajtra z Wyszkowa, Stalmacha z Wasowa, Jabłonowskiego z Poręby i Łapińskiego z Lubotynia.

Projekt godzien rychłego urzeczywistnienia.

== Znana „kwestja.”

Na ulicy Kotzebuego wprost pałacu brühlowskiego rozciąga się niezajęty plac, który znajduje się w bardzo zaniedbanym stanie.

Do kogo należy utrzymanie na nim czystości, w to nie wchodzimy, zwracamy tylko uwagę na to, że uliczni włóczęgi plac ten obrali sobie za miejsce spoczynku, to też przechodząc tamtędy w dzień, widzieliśmy porozciąganych próżniaków, którzy w najlepsze korzystali z dobrodziejstw świadczonych śmiertelnym przez Morfeusza.

Zdaje się, że tego rodzaju nadużycia i do tego na tak pryncypalnej ulicy, powinny być stanowczo wzbronione, gdyż cierpi na tem moralność publiczna.

Dodać także musimy, iż plac ten bardzo jest zanieczyszczony.

Czyby władza włóściwa nie przedsięwzięła stosownych kroków, celem zniesienia tych arcynieobyczajnych noclegów i zarazem czyby nie zajęła się oparkaniem tego placu, co położyłoby tamę nieporządkom.

Expectantes, expectamus!

rzeknie na to rozrzewniony Bębnowski — ale to jest niemożliwe!... Bóg ci zapłaci!...

— Czekajno waść, nie wszystko ci jeszcze powiedziałem. My, jako wiesz, jesteśmy partyzantami familji, gdybyście wy jeno chcieli do nas przystać, to nietylko dekret z ciebie zdejmemy, ale przeciw wszystkim Śląskim na świecie bronie będziemy!...

Bębnowski na te słowa stanął na środku izby i patrzył na Gogolewskiego, roztworzywszy gębę szeroko, Golałek zaś rzecze:

— Toście wy, mosanie, partyzanci familji? Jak Boga kocham nie o tem nie powiedziałem!

— Cicho bądź waszmość! nie przeszkadzaj! — rzekł mu na to Zaprzaniec.

Właśnie Bębnowski, napatrzywszy się do syta na Gogolewskiego, miał coś rzec, gdy otworzyły się drzwi i wpadł wyrostek młynarski.

— Czego chcesz? co się stało? — pytał Bębnowski z wyraźnym niepokojem.

— A to, proszę wielmożnego pana, panna chorażanka prosi panów wszystkich i tych co przyjechali, zaraz teraz do siebie.

— Prosi nas do siebie? ano, to chodźmy! — zawołał Bębnowski i chwycił za czapkę.

W milczeniu wyszli z izdebki, przeszli długi, posępny kurytarz klasztoru i wydostali się na dziedziniec.

Tu Bębnowski rzecze do Golałka

== Pretensja.

Tageblatt moguncki zawiera w jednym z ostatnich numerów swoich spowiedź przedstawiciela pewnej firmy garbarskiej, który jeździł w tych czasach do Warszawy dla zbadania gruntu i założenia fabryki białoskórniczej.

Agent, poznawszy iż posterunki są już zajęte, ubolewał, że Niemcy przybyli do nas w celach przemysłowych oddawna, zupełnie się spolonizowali...

Dziwna pretensja.

== Dobra hrabina.

Przed kilkoma miesiącami wspominaliśmy o tajemniczej filantropce zamieszkałej na Powiślu, którą ubodzy hojnie przez nią wspierani nazywali „dobrą hrabiną”.

Tryb życia owej kobiety dziwnie był tajemniczy, albowiem nigdy nikogo nie przyjmowała, sama zaś całe dnie ze służącą niemową przepędzała w mieszkaniu.

Tymczasem przed kilkoma dniami „dobra hrabina” ze swoją służką nagle opuściła Warszawę i tylko na ręce rządcy domu zostawiła sumę 300 rs. wraz z imienną listą 30-tu ubogich, upoważniwszy go do wypłacenia każdemu w nadchodzący piątek po 10 rs. na osobę.

Właśnie w dniu wczorajszym rządcą spełnił dobroczynną misję, a kiedy obdarowani zapytywali o swoją dobrodziejkę dokąd wyjechała i kiedy powróci, rządcą nie umiał ich więcej objaśnić nad to, iż pani * * * zapłaciła komorne do przyszłego św. Jana i wyjechała za granicę.

Biedacy, pomimo sutej jałmużny jaką wczoraj otrzymali, byli zasmuceni niespodzianym wyjazdem „dobrej hrabiny”.

== Uczciwość.

Przed kilkoma miesiącami pani D. robiąc sprawunki w sklepie przy ulicy Żabiej, upuściła banknot 25-rublowy.

Stratę swoją spostrzegła dopiero wieczorem, przy obliczaniu pieniędzy, nie mogła zaś przypomnieć sobie, gdzieby banknot zgubiła.

Nazajutrz pani D. wyjechała do wód za granicę i niebawem o stracie swej zapomniiała.

Niedawno powróciwszy do Warszawy, weszła wczoraj do sklepu na Żabiej celem zrobienia sprawunku.

Panna sklepowa Itta C., bystro przyglądając się pani D. zapytała:

— Czy pani przed kilkoma miesiącami nie zgubiła pieniędzy?

— Rzeczywiście, — odpowiada pani D. — zgubiłam, ale sama nie wiem gdzie, 25 rubli.

— Oto są te same — rzecze sklepowa, podając pani D. banknot, który znalazła po jej wyjściu na podłodze.

Uczciwa dziewczyna żadnej nagrody przyjąć nie chciała, tłumacząc się, że spełniła tylko obowiązek.

== Oszustwo.

Tradycyjna uczciwość starych kupców win poszła już w niepamięć.

Młodsze pokolenie kupieckie, z nielicznym wyjątkiem fałszuje bez litości wino, i niezadawalając się skromnym ale pewnym zyskiem dla wyrobienia klienteli, ucieka się do prostego oszustwa.

Jeden z takich kupców podał swoim gościom cztery butelki wina szampańskiego dobrej marki, lecz

— Mój panie Jacenty, zrób mi jedną przyjacielską przysługę...

— Choćby dziesięć, panie bracie. Gadaj jeno.

— Idź do Muchy i powiedz mu odemnie, żeby nikogo pod żadnym pozorem nie puszczał do klasztoru i żeby się miał na wielkiej baczności, bo zaraz może być napad. Dopilnuj go, mój panie Jacenty, i sam roztaw strażę.

— Dobrze mosanie, bardzo dobrze. Czujność jest znamię wielkich nudów. Już ja tego dopilnuję. Mucha, powiem waści na ucho, zalał trochę palnę i gotów głupstwo pałać. Ale już ja dopilnuję wszystkiego jak należy. Bądź waść, mosanie, spokojny.

To rzekłszy, poszedł do bramy.

Chorażanka czekała na panów w pierwszej izbie swego mieszkania, ubrana w jubkę i ogromnie widocznie niespokojna. Pod oknem, na stołku, siedziała kniaziówna, zestrachana mocno.

— Co się stało? — spytała prosto z mostu wchodzących — co waszmość tu robicie, panie Gogolewski i ty Wiek? gadajcie zaraz, co się święci?

— To się święci, moja mościu panno — odrzekł Bębnowski — że pan choraży nas ściga, i lada chwila będzie tutaj. Pan Gogolewski i pan Rzeszotarski byli tak dobrzy, że nie szczędząc siebie, ani swojej fatygi, przypadli dać nam znać o tem.

— Czy sam choraży nas ściga? — pytała Anusia.

— No sam, ale ma koło siebie zbrojnego kupę.

tylko... na etykietce, w rzeczywistości zaś było to krymskie wino musujące.

Goście, oprócz smaku, poznali oszustwo po korkach i kształtach butelek.

Oburzeni, iż kazano im zapłacić 18 rs. za trzy butelki wina, kosztującego najwyżej rs. 6, wezwali policję, która spisała protokół a ten wraz z opieczętowanymi butelkami jako *corpus delicti* odesłany został do sędziego pokoju.

Niedawno mieliśmy sprawę o oszustwo z piwem pilzneńskim, obecnie zaś niebawem sądzoną będzie identyczna sprawa, w której piwo zastąpione zostało przez wino.

Ładnie!

== Spłoszeni.

W dniu wczorajszym podczas żałobnego nabożeństwa w kościele św. Krzyża, trzech ajenci wydziału śledczego zauważyli w liczbie modlących się, kilku najzuchwalszych rzezimieszków.

Widocznie zjawili się oni w kościele w nadziei obfitego połowu.

Lecz nie dano im udawać dłużej zatopionych w modlitwie, gdyż zostali wyproszeni ze świątyni dla użycia przechadzki do ratusza.

== Ze smutnej kroniki.

W dniu onegdajszym, inkasent jednego z mniejszych kantorów bankierskich, zabrawszy pryncypałowi 5,000 rs. gotówki, ulotnił się bez wieści.

Wszelkie starania w celu odszukania go, nie zdały się na nic.

== Wypadki. — Na Twardej wóz włóściański przejechał czteroletnią dziewczynkę Gitle R., która poniosła ciężkie obrażenia na całym ciele. — Robotnik Teofil K., zajęty w fabryce wody sodowej na Pradze, włożył nieostrożnie prawą rękę pomiędzy koła maszyny w ruch puszczonej — przyparowało go o fatalne kaleństwo. — Na Starem Mieście pod numerem 32 zapaliły się sadze; ogień mieszkańcy sami ugasił.

== Do naśladowania.

Właściciel dóbr Ruda Guzowska, p. Feliks Sobanowski, zakłada we wsi Bartniki szkołę jednoklasową dla włóścian, w dobrach jego osiadłych.

Na kierownika szkoły pan S. wezwał p. Stanisława Laniewskiego, wychowawcę seminarjum leżycyńskiego i zawarł z nim piśmienną umowę na dłuższy przeciąg czasu, ofiarując dogodne warunki.

== Fabryki cementu.

Wymieniając przed kilkoma dniami fabryki cementu, istniejące w kraju naszym, pominęliśmy przypadkowo fabrykę założoną przed kilku laty w Nietuliskach pod Ilżą i dotychczas istniejącą.

Tym sposobem, wraz z nową fabryką założoną w Łazach mamy w kraju trzy fabryki cementu.

== Na powódzian!

Ze Skierniewic donoszą nam co następuje: „W dniu 17-ym b. m. odbyło się w mieście naszym przedstawienie amatorskie na rzecz powódzian.

Dochodu brutto osiągnięto rs. 174 k. 80, w tej liczbie 154 rs. 15 k. za bilety, resztę w nadatkach.

Dochód czysty wynosił rs. 105 k. 66.”

== W tańcu.

Tragiczny wypadek zdarzył się ubiegłego wtorka pod Płockiem.

Z okazji pomyślnego ukończenia żniwa, pan S. właściciel folwarku wyprawiał dożynki.

Kiedy rozpoczęły się tany, dziedzie starodawnym

— I cóżeście panowie urządzili?...

— Jeszcze nic, bo nie było i kiedy radzić! — mruknął Bębnowski.

— Widzisz Basiu! — zawołała na to chorażanka, zwracając się do kniaziówny — to są mężczyźni!

— Ja radzę — wtracił Gogolewski, żeby zaraz, nie tracąc czasu, sięść na konia i ruszyć do Warszawy. My waszmość państwa odprowadzimy.

— Do Warszawy? alboż to choraży nie znajdzie drogi do Warszawy? — pytała chorażanka.

— Tak, ale tam łatwo się jest ukryć.

— Ale to sensu za grosz nie ma! — zawołała chorażanka. Tu musimy zostać. Byłeś już waść u księdza opata? — zapytała, zwracając się do Bębnowskiego.

— A kiedyż miałem być? — wreszcie opat teraz śpi. Noc jest, jakże go budzić? — odrzekł markotnie Bębnowski.

— Jak napadną na klasztor to i tak go obudzą! — mówiła chorażanka. Idź waść, obudź opata i powiedz mu o wszystkim.

— To jest wcale niepotrzebne — wtracił Zaprzaniec — klasztoru mocą nie weźmie pięćdziesięciu ludzi chorażego. Komendant jest ostrzeżony i Golałek tam poszedł, który wie co ma czynić i polegać na nim można, że psu nawet do środka wejść nie da. Możemy więc czekać do rana i zobaczymy, co nam przez ten czas czynić należy. Pójdę ja sam zaraz do bramy i choraży chyba po moim trupie dostal się do wnętrza.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

obyczajem postanowił przetranszować z przodownicą, hożą wiejską dziewczyną.

Widząc to pani S. powstrzymywała małżonka, któremu, z powodu sercowej choroby, lekarze wzbronili wszelkiego zmięcenia.

Niestety! przecucie troskliwej żony było niemyślne, gdyż pan S. tańcząc oberka padł wydając straszny okrzyk.

Kiedy go podniesiono, już nieżył...

Nie koniec jednak na tem nieszczęściu!

Pani S. przerażona okropnym ciosem wskutek gwałtownego wzruszenia, wydała przedwcześnie na świat dziecko i życiu jej grozi niebezpieczeństwo.

== Samobójstwo.

Z Brześcia litewskiego donoszą nam o następującym wypadku tragicznym:

„Na stacji Teweł koleji brzeskiej, dozorca drogi nazwiskiem R., odebrał sobie życie przez otrucie.

Powodem samobójstwa była utrata miejsca.

R. zostawił żonę i pięcioro dzieci bez żadnych środków do życia”.

== Tajemnicze zwłoki.

Korespondent nasz z Kowna pisze pod dniem 20-m b. m. co następuje:

„Fale wód niemieńskich wyrzuciły wczoraj na brzeg tuż przy samym moście, zwłoki topieleca.

Postać denata zdradza pochodzenie ze sfer inteligentnych.

Jest to mężczyzna lat dwudziestu kilku, bez zarostu, brunet.

Ubrany porządnie, a nawet elegancko.

Może z tych szczegółów powieźmie, kto jakie wskazówki.

Sledztwo sądowe natychmiast zarządzone!

O dobrym jednak jego rezultacie można powątpiewać, gdyż trup mógł przylegnąć z dala, nawet z innej gubernji.”

ZE ŚWIATA.

× **Prekonizacja.** Według *Univers* Ojciec św. na najbliższym konsystorzu dnia 18-go września r. b. prekonizować ma dwóch biskupów i jednego kardynała z grona polskiego duchowieństwa. (?)

× **Na ostatnim przedstawieniu „Parcivala”** znajdowało się około 40-tu osób z Warszawy. Bliskość Marjebadu sprzyja wycieczkom do Beyrenthu. Bilet wejścia kosztuje 20 marek, hotel tyleż, słowem wydatek, doliczając koszt podróży i życie, przenosi 40 rs.

× **W Besarabji** w lesie Korneckim znaleziono przikutego do drzewa człowieka, nazwiskiem Janowicz, który 9 dni w tej pozycji pozostawał. Po sprawdzeniu okazało się, iż pochodził on z lipnowskiego i że tułał się jako anachoreta. W przystępie religijnej ekstazy Janowicz przybił się sam do drzewa.

× **W Algierze** urządza jako notariusz polak, Celiński, który obecnie ożenił się po raz... dziewiąty! Z ósmiu żon Celiński jest bezdzietnym. Wiadomość tę podają czasopisma francuskie.

× **Smutna wiadomość o oślepieniu** Liszta sprawdza się, niestety. Klęska spadła nań dnia 10-go b. m. w chwili, gdy komponował chór kościelny. Ks. Wejmarowski dowiedziawszy się o wypadku, przeznaczył mistrzowi 6,000 marek pensji rocznej. Genjalny muzyk jest podobno zupełnie ubogim, gdyż wszelkie zasoby swoje pooddawał rozmaitym zgromadzeniom zakonnym.

× **Słynny skrzypek niemiecki, August Wilhelmi,** założył w majątku swoim akademię dla skrzypków. Instytucję tę otworzy fundator do użytku publicznego z dniem 1-ym maja r. p.

× **Paulina Lucca ukończyła** w tym roku 25-lecie swojej działalności artystycznej. Wystąpiła ona po raz pierwszy w 1859-ym jako drugi chłopak w Mozarta „Flecie czarodziejskim” w wiedeńskim *Kärnthnertheater*.

× **Loterja paryska.** Oczekiwane od lat kilku ciągnięcie paryskiej loterii, urządzonej na rzecz budowy muzeum sztuk pięknych, odbyło się w przeszłym miesiącu w ten sposób, iż główna wygrana 500,000 franków padła na numer niesprzedany, w następstwie czego komitet loterii zaprojektował, ażeby suma ta przeszła na rzecz mającego się budować wielkiego muzeum. Propozycja ta jednak narobiła niemało wrzawy pomiędzy publicznością paryską, a bardzo liczni właściciele tych biletów za granicą Francji hurmem zaczęli protestować, utrzymując, iż ciągnięcie jest nieważne. Ostatecznie sprawa ta oparła się o rząd Rzeczypospolitej, który zdecydował powtórne ciągnięcie z wyłączeniem tych biletów, na których numeru padły wygrane. Drugie to ciągnięcie odbędzie się w tych dniach. Tym sposobem posiadacze biletów przegranych, których ogólna liczba wynosiła 13 milionów, przy bardzo małej liczbie wygranych, mogą się jeszcze przez czas jakiś łudzić nadzieją wygrania półmilionowej fortuny.

× **W Madrycie** zbuntowało się w więzieniu Alcala 923 kobiet przeciw dozorczy, który je źle karmił. Kobiety wypędziły dozorców z więzienia i zatrasowały się tak umiejętnie, że nie można do nich dostąpić. Zda się, że rząd będzie musiał poczynić zbuntowanym babskom pewne ustępstwa, aby się wydostać z tej komicznej sytuacji!

× **Agitacja amerykańska.** Ameryka, jak wiadomo, jest ojczyzną wszelkiego rodzaju reklamy. Przy każdej sposobności odgrywa reklama znaczną rolę. Głównie zaś rusza się stuletnia fama przy walnych rozprawach politycznych, do jakich należy oczywiście przedewszystkiem wybór prezydenta Stanów Zjednoczonych. Rozprawa ta zbliża się... Więc sposobą się już różne stronnictwa do wielkiej potyczki. Ulubionym środkiem agitacyjnym amerykańców są... chorągwie z podobiznami kandydatów. Chorągwie te wywiesza się przed wyborami z okien, z balkonów, lub zatyka na ulicy, aby każdy mógł widzieć portret aspirantów do godności prezydenckiej. Tym razem będzie prawdopodobnie ruch wielki, gdyż w samym New-Yorku pracuje aż... 25 fabryk nad wygotowaniem owych chorągwi! Cena takiej chorągwi wynosi od 50-ju do 150-ju dolarów, stosownie do długości płótna, wielkości portretu i wartości malowidła, kandydaci bowiem przybierają na chorągwi różne pozy. Jedni mają minę uśmiechniętą, inni smutną, groźną i t. d.

Z sali sądowej

W 2-gim wydziale karnym tutejszego sądu okręgowego, roztrząsano w dniu wczorajszym dwie interesujące sprawy.

W pierwszej oskarżoną była niezameżna Marjana Machaj, 32 lat wieku, mieszkanka wsi Maków, w pow. skierniewickim, o dzieciobójstwo.

Rezultaty śledztwa pierwiastkowego, które posłużyły do zbudowania przeciw podsądnej aktu oskarżenia, stwierdziły następujące okoliczności sprawy.

W dniu 1-ym maja r. b., Tułacz, włościanin ze wsi pomienionej, odkrył przypadkowo na polach tejże wsi, pływające w stawie zwłoki niemowlęcia płci żeńskiej; świadek doniósł o odkryciu miejscowemu sołtysowi. Po wydobyciu trupa, podejrzenie o wydanie na świat dziecięcia padło na Marjanę Machaj wobec tego, iż przedtem znajdowała się w stanie poważnym i kilkakrotnie już dawniej była w podobnym wypadku.

Ani wszakże przy pierwotnym dochodzeniu, ani w śledztwie pierwiastkowym podsądna nie przyznała się do dzieciobójstwa, twierdząc, iż choć znalezione dziecko do niej należy, śmierci jego winną weale nie była, znajdując się w stanie omdlenia w chwili jego przyjścia na świat. Udała się ona jakoby w sobotę dnia 29-go kwietnia r. b. wezwana przez siostrę swoją do wsi sąsiedniej i w drodze, poczuwszy nagle osłabienie, chciała dla orzeźwienia zacerpnąć wody ze stawu. Co potem nastąpiło nie pamięta, gdyż wpadła w zupełne omdlenie, gdy zaś przyszła do siebie spostrzegła dopiero nieżywe niemowlę, które wpadło do wody.

Zeznania świadków podały wszakże w wątpliwość owo opowiadanie podsądnej.

Zgadza się na to, że podsądna na jakiś czas przed faktem, stanowiącym podstawę oskarżenia, była w stanie odmiennym, zeznania te stwierdziły, iż podsądna dopiero w poniedziałek a nie w sobotę udała się do siostry i że wtedy już nie przedstawiała cech stanu powyższego; że na pewien czas przedtem odzywała się do zwracających na jej stan uwagę, iż „ludzie chrzcin jej dziecka się nie doczekają...”. Ekspertyza sądowo-lekarska w śledztwie pierwiastkowym przyszła prócz tego do wniosków, iż dziecko urodziło się żywe i zdolne do dalszego życia, a zmarło wskutek zaduszenia. Zeznania powyższe potwierdzili świadkowie na śledztwie sądowym, ekspert jednak, dr Tycheński niezupełnie podzielił zdanie ekspertyzy pierwotnej, wskazując trudność rozstrzygnięcia kwestji na zasadzie zebranych danych, czy śmierć niemowlęcia była jedynie skutkiem wypadku i niesprzyjających przy jego urodzeniu warunków, lub też zadana mu została przez jego matkę.

Po wysłuchaniu mów prokuratora i obrońcy, sąd przychylił się do wniosków pierwszego, uznając podsądną za winną przestępstwa i skazując ją po pozbawieniu praw na 8 lat robót ciężkich i osiedlenie następnie w Syberji.

W drugiej sprawie oskarżonym był mieszkaniec gminy Lechnice, w powiecie grójeckim, Korczak, o usiłowanie zabójstwa na osobie mieszkańca tejże wsi Chojnackiego.

Fakt przestępstwa miał miejsce na polach tejże wsi w listopadzie roku zeszłego.

Oskarżony wraz ze swoim robotnikiem Kasprzykowskim powracał z pola wozem do domu i dopędził Chojnackiego również wracającego do wsi od orki. Na skrócie drogi Korczak dał ognia z nabitej kamieniem strzelby do Chojnackiego i nie trafiwszy rzucił się nań z okutą w żelazo łaską, zadając mu rany. Wywawszy się z rąk Korczaka, napadnięty uciekł do wsi, pozostawiając na polu swojego konia, którym jechał, i doniósł o zamachu na swoje życie sołtysowi.

Zarządzone śledztwo wykazało, iż na jakiś czas

przedtem ojciec Korczaka został przez Chojnackiego dostrzeżony, jak w nocy usiłował podpalić stodołę jednego z włościan, w tejże wsi mieszkających. W wytoczonej z tego powodu sprawie ojcu Korczaka Chojnacki był głównym świadkiem. Zrodziło się ztąd prawdopodobne przypuszczenie, iż przez zamordowanie Chojnackiego podsądny pragnął usunąć dla swego ojca szkodliwe zeznania Chojnackiego na śledztwie sądowym. Do powyższego czynu namawiał nawet podsądną jakoby Kasprzykowskiego, zadając jej pomocy.

W zeznaniu pierwotnym podsądny, nie przyznawał się do winy ani do własności strzelby i łaski, z których pierwszą znaleziono zakopaną w ziemi w śpichrzu, a drugą na miejscu przestępstwa. Oba te przedmioty miały należeć do Kasprzykowskiego, który je wziął w pole dla swojego osobistego bezpieczeństwa. Tenże Kasprzykowski, a nie podsądny, miał, według zeznań ostatniego, strzelać do Chojnackiego.

Sledztwo sądowe, na którym podsądny nie przyznając się do winy powtórzył swoje zeznanie, do nader niepewnych i wzajemnie sobie przeczących doprowadziło rezultatów, wykazując tylko dowodnie, iż pomiędzy oskarżonym wraz z jego rodziną i Chojnackim silna istnieje nienawiść, wynikająca z niedostatecznie wyjaśnionych powodów, która każe obu stronom szukać środków zgubienia przeciwnika.

W sprawie bowiem np. o usiłowanie podpalenia, o które był oskarżony, jak wyżej, Korczak, zeznania Chojnackiego okazały się wobec innych zeznań nader podejrzanej wartości i sąd Korczaka od odpowiedzialności uwolnił.

Wobec braku pozytywnych danych, wykazujących winę podsądnego, sąd wydał wyrok uniewinniający.

K. L.

— Za portret hetmana Branickiego ofiaruje p. A. B. rs. 15. Kto da więcej? Licytacja trwać będzie tylko dwa tygodnie.

— **Sprostowanie.**—W nrze 174b *Kurjera*, w tabeli wylosowanych listów zastawnych Towarzystwa kredytowego miasta Łodzi, serji I-ej, wartości rs. 250. zamiast nr 5,579 winno być nr 5,573.

NEKROLOGJA

† S. p. Zosia Marja **Zychowska**, córka Andrzeja i Katarzyny z Szumińskich małżonków Zychowskich, w dniu 21 sierpnia zakończyła życie w wieku rok 1 i miesięcy 3. Wyprowadzenie zwłok na cmentarz powązkowski odbędzie się w dniu dzisiejszym o godzinie 1-ej z południa, z kościoła W.W. Świętych na Grzybowie, na które stroskani rodzice zapraszają rodzinę i znajomych. —2646—

† S. p. Agnieszka z Wysockich 1-go ślubu Kirchner, 2-go ślubu **Kamprad**, opatrzona św. sakramentami, po krótkiej lecz ciężkiej chorobie, w dniu 20-ym sierpnia 1884 r. życie zakończyła. Niepocieszeni synowie serdecznie zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych na żałobne nabożeństwo odbyć się mające w sobotę, tj. dnia 23-go b. m., o godzinie 11-ej rano w kościele św. Antoniego (po-reformackim) przy ulicy Senatorskiej, oraz na wyprowadzenie zwłok w tymże dniu i z tegoż kościoła, o godzinie 4-ej po południu na cmentarz powązkowski. 3—2624—

† S. p. Jadwiga Wiktorja z Hildtów **Reineke**, żona kupca i fabrykanta, po długiej i ciężkiej chorobie, przeniosła się do wieczności w dniu 22-im sierpnia, w wieku lat 33. Pozostała wraz z rodzicami i rodzeństwem zmarłej, zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych na wyprowadzenie zwłok w dniu 25-ym b. m., tj. w poniedziałek, o godzinie 6-ej po południu z domu przy ulicy Leszno № 24 na cmentarz ewangelicko-augsburski. —2644—

† Dnia 25-go sierpnia r. b., tj. w przyszły poniedziałek, jako w trzecią bolesną rocznicę śmierci s. p. Karola **Hube**, członka izby sądowej, odbędzie się żałobne nabożeństwo w kościele Przemienienia Pańskiego przy ulicy Miodowej, o godzinie 9-ej rano, na które w ciężkim smutku pozostała siostra zaprasza rodzinę, przyjaciół i kolegów. —2642—

† W dniu 24-ym sierpnia, to jest w niedzielę, odbędzie się w kościele powązkowskim żałobna wotywa o godzinie 10-ej zrana, za duszę s. p. Leona i Walentyny z Kałużyńskich małżonków **Flaszyńskich**, na które pozostałe córki i zięć zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych. —2638—

TELEGRAMY

„KURJERA WARSZAWSKIEGO”.

Wtorek 22-go sierpnia.

W sferach dyplomatycznych uchodzi za pewnik następujący związek faktów: Podróż Gladstone'a w lecie r. z. do Kopenhagi, podczas pobytu tamże dworu rosyjskiego i odkryte przez księcia Bismarka zamiary tejże, zostały sparaliżowane przez zbliżenie się Niemiec do Rosji i wciągnięcie tej ostatniej do związku mocarstw centralno-europejskich. Polityka Niemiec od owego czasu już skierowana była przeciw

